

— Natisov 14.000. — Štajerc vesja za celo leto eden goldinar. —

Naročnina za celo leto K 2.—. — Posamezna številka velja 3 krajarje. — Naročnina se tudi na pol leta plačuje in se mora poslati v naprej. Cena oznanil je za 1 stran K 32.—, $\frac{1}{2}$ strani K 16.—, $\frac{1}{4}$ strani K 8.—, $\frac{1}{8}$ strani K 4.—, $\frac{1}{16}$ strani K 2.—, $\frac{1}{32}$ strani K 1.—. — Pri večkratnem oznanilu je cena posebno znižana. — Za oznanila (inserate) uredništvo in upravnštvo ni odgovorno. — Uredništvo in upravnštvo je v Ptiju v gledališkem poslopu. — Štajerc izhaja vsaki drugi petek, datiran z dnevom naslednje nedelje. — Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj. Rokopisi se ne vračajo in se morajo najdalje do pondeljka pred izdajo dotične številke vposlati.

Stev. 15.

V Ptiju v nedeljo dne 23. julija 1905.

VI. letnik.

Vabilo na naročbo in opomin.

Naprednjake in naše somišlenike uljudno vabimo na novo naročbo, stare naročnike pa prosimo, da ob pravem času ponovijo naročnino in zaostalo plačajo, da pošiljanje ne preneha in da dobe vse številke.

„Štajerc“

velja za na dom z pošiljanjem po pošti: za celo leto K 2.—, za pol leta K 1.—. Posamezna številka stane samo 6 vinarjev.

Naroča se lahko z vsakim dnevom in se mora naročnina takoj na upravnštvo vposlati, drugače se ne oziramo na dotično naročilo. Kdo še lista ne pozna, pošlje se mu en list na ogled.

Upravnštvo „Štajerca.“

„Svoji k svojim.“

„Kdor je pravi prijatelj človeštva,
ta ne more biti sebičnež.“

Herder.

Da so takozvani voditelji slovenskega ljudstva do skrajnosti sebični, to je stara resnica, a naše ljudstvo tega v lastno svojo škodo noče verjeti!

Ubogo, zaslepljeno ljudstvo, od spredi in od zadaj te lovijo v svoje zanjke, od spredi in od zadaj nastavljava svoje limanice, ti pa tavaš kakor v tem zanjkam, tem limanicam nasproti! Je li ti po tem takem čuditi, da se v njih ujameš, da njih obtičiš?

Nihče te ne opominja, nihče te ne svari pred tvojimi hinavskimi voditelji, ki te zasledujejo, kar lovec zasleduje divjačino.

Kako spretni pa so ti loveci — voditelji v izkoriščevanju ljudstva in kako znajo svoje namene prikriti, to hočemo koliko toliko s temi vrstami pojasniti.

Pred nekoliko leti ni vedel na celem Slovenskem noben kmet, kaj je konzum.

V zadnjih letih pa se je podučil prav temeljito o tem!

V to ali drugo faro poslal se je mlad, neizkušen kaplan, kateri je trgal morda sebi in pa svojim roditeljem na ljubo lepo število let hlače po šolskih klopeh, poslal se, da bi — duše pasel. Pa kaj je takemu mlademu gospodeku mar za duše izročenih mu — ovčic?

Cel čas svojega življenja moral je biti pokoren, moral se upogniti željam družih, sedaj pa, sedaj si misli, da je prišel vendar enkrat čas, ko bode on ukazoval, o n z drugimi tako postopal, kakor se je ravnalo do sedaj z njim.

Verska brezbržnost ljudstva mu takoj poruši tiste nade, katere je znabiti — rečemo in pišemo z n a b i t i — gojil v bogoslovni, poruši mu upanje, da bi zamogel izza prižnice uplivati tako na ljudstvo, kakor je njegova vroča želja. In ker toraj na duševnem polju ne zamore nastopati napram ljudstvu tako, kakor bi on rad, spravi se na drugo polje, povspe se, rečimo na — gospodarstveno stališče!

Da, kar se tiče plačil in gmotnih teženj, v teh je, si misli tak gospodek, kmet najbolj občutljiv in s tem je zadel seveda v cilj!

„Svoji k svojim“ zakliče kar naenkrat ljudstvu, „držimo skupaj, ker nas je rodila kmečka mati, kaj nam treba gospode, kaj mestjanov in tržanov? Blago, ki nam prodaje trgovec, to si lahko naročimo sami

in „profit,“ katerega vtakne on v žep, lahko imamo brez truda sami!“

In ljudstvo mu verjame, znabiti zopet iz brezbrinosti, znabiti v sled vere, misleč si, da človek, kateri zna sklicati vsako jutro neskončnega, večnega Boga, stvarnika nebes in zemlje, na oltar, gotovo tudi zna, kako se mora kupovati in prodajati blago, da se doseže tem večji „profit“!

In ustanovi se takozvana kmečka trgovina, ustanovi se farški konzum! Nakupi se — seveda navadno od židov — najslabejše blago, „ker je bolj po ceni,“ nastavi se navadno takoj konzumni direktor, kaki faliran komij in ta in gospod kaplan sedaj gospodarita po geslu „svoji k svojim“, to je — tvoji (namreč denarji) k mojim!

Da ne bi cela stvar že preveč za časa začela smrđeti kmetom, povabi se navadno uže pri ustanovitvi take kmečke trgovine kaki „kmečki“ državni ali deželni poslanec in ta kliče in miče in vabi ljudstvo naj vplača koliko mogoče visoke deleže, češ, temveč bo denarja, temveč bo po ceni blaga, temveč bo „profita“! In ljudstvo njim vsem verjame in se da zapeljati.

Gospodek kaplan, gospod deželni ali državni „kmečki“ poslanec — do sedaj so vsaj na Spodnjem Štajerskem ti vrlini zgolj farški bratci — ti gospodje ne vložijo niti ne krajcarja kot delež v svoj farški konzum! Zakaj le neki ne? — — —

Toda kmat kmalu sprevidi zakaj ne.

„Profit“, kateri se je obluboval pri ustanovitvi take farške trgovine, svitla zvezda z nebeso, ki se je obečevala pri utvoritvi „kmetijskega društva“, noče in noče priti, ne, polagoma začnejo pajki presti mreže po predalih farške grajzlarije, gospod „direktor“ kar naenkrat znikne, gospodje v farovžu si metejo na tihem roke, od vsega veličastnega društva ni ostalo ničesar družega, kakor ogromna svota dolgov, nakopičenih po svitem geslu „svoji k svojim“!

In kam je prišel denar? Morda v tvoje žepe ubogi kmet? Ne, nikdar ne! Pač pa je začel rasti farškim gospodom od prvega dne farškega konzuma trebušek in farška „gospodična“ morala je po preteklu vsakega leta iti par mesecev — v toplice, da si je pridobila tam zopet svojo prejšno nežno, šibko zunajnost!

In kdo bode poplačal vse te dolbove? Plačalo jih bodeš ljudstvo — samo! In druge posledice?

Ljudstvo, le pomisli, da ne le samo s teboj tvoji takozvani voditelji ne ravnajo tako brezvestno, ne, s teboj vred uničijo in oškodujejo tudi druge! Ne meneč se za trgovca, ki biva v tem ali drugem kraju ne meneč se za njegovo familiijo, za njegovo ženo in njega nedolžne otroke, ne meneč se za njegovo vestno delo ustanovijo tako trgovino! Ker razmetavajo blago — seveda na ljudske stroške — škodujejo vsaj začasno trgovcu in če ta ne stoji na dobrih nogah ga — uničijo! In to je tem brezvestnežem vse eno je li ta trgovec Nemec ali Slovenec, to jih ne briga! Kaj ne, to je „svoji k svojim“? —

Brez izjeme vsi konzumi, koliko smo še jih sedaj na Spodnjem Štajerskem imeli, so imeli gori opisano preteklost, imajo to opisano bodočno.

In ljudstvo je sprevidele samo, sprevidele pa to tudi takozvani njegovi voditelji, da tako ne miti naprej. Ljudstvo je obrnilo farškim trgovim hrbet, ne mara jih več!

In kaj so si iztuhtali sedaj in to v najnovejšem času „voditelji“ ljudstva.

„Svoji k svojim“ je zopet njih geslo! Skoraj vsakem mestu, skoraj v vsakem trgu naselil se takozvani narodni trgovci. Po vseh slovenskih listima priobčena svoja naznanila, svoje inserate in glavi vsacega takega razгласa, polnega lastne svih hvale blišče z debelimi črkami natiskane besed „Svoji k svojim.“

Ljudstvo, to je nov „švindel,“ ki uprizorjen na v nebovijoči način. Za vsako takozvan trgovino tičijo zopet sami kntarji, tičijo prvaki slovenskega ljudstva.

Posojilnica navadno postreže zopet kakemu faranemu komiju z denarjem, postreže mu z ljudskim premoženjem.

S tvojim denarjem ljudstvo delujejo takozvan narodne trgovine, s tvojim denarjem kupujejo in prodajejo blago, seveda v svoj prvaški korist, te pa v škodo! „Svoji k svojim,“ kličejo ti gospodje in te vabijo zopet v take trgovine — s tvojim denarjem!

Ljudstvo, „svoji k svojim“ se je glasilo in glasi geslo prvaških konzumarjev in videlo si ljudstvo, kam in kako daleč so te priveli ti konzumi ali pa še bodeš videlo, kako daleč te bodejo spravili „svoji k svojim“ glasi se zopet geslo takozvan narodnih trgovin, kaj misliš ljudstvo, ali so te nove zanjke, to nove limanice nastavljene tebi v korist?

O, slepo, nespametno bi bilo ljudstvo, ako verjelo, da ti hočejo tvoji voditelji, tvoji prvaki po zopetnim zaščitjem zlorabljenih besed „svoji k svojim“ kaj dobrega, ko pa vendar moraš sprevideš kaki so sami!

Po geslu „svoji k svojim“ nakopičilo si je stotero in stotero tvojih dušnih pastirjev ogromno premoženje, zapustivši je svojim farškim gospodinjam in farški deci, kateri so bili ti gospodje samo strinjanji po „geslu „svoji k svojim“ naložili so si tvoji prvi dragi nam ljudstvo miljone v svojih posojilnicah in ravno to geslo je, ki ti ga vedno in vedno molijo pred nos kličoč ti: „Tega se okleni!“

Ponudil je nekoč neki oče svojemu fantu leprudeče jagodo in velik kos kruha, rekoč mu: Kateri je ljubše, tisto vzami. Ako vzameš jagodo, ne bodeš dobil kruha, ako vzameš kruh, ne dobiš jagode. In deček je lastno posegel po jagodi, ne meneč se zato, da je potem moral stradati celi dan.

Ljudstvo, ti si enako temu dečku, a lepa rudeča jagoda pa, ponujena ti od tvojih takozvanih voditeljev od tvojih dušnih pastirjev in prvakov, ta jagoda je njih toli hvalisano geslo „svoji k svojim“! Ljudstvo, pazabi na tvoj razum, pozabi na tvoj obstan-

ih do
neli to
čnost.
pa so
more
vinam
vejšem
oraj v
se je
listih
in na
svoje
besede
i je
ozvano
ki slo-
u fali-
dskim
ozvane
ejo in
, tebi
spodje
m de-
in se
i ljud-
onzumi
pravili,
zvanih
e nove
korist?
ako bi
ki pod
k svo-
videti,
je sto-
o pre-
ičinam
strici,
prvaki
ilnicah
molijo
u lepo
Katero
o, ne
agode!
neč se
rudeča
vodite-
jagoda
Ljud-
stanek

in poseži po tej jagodi in tudi tebi bo treba strati! —

Ljudstvo, „svoji k svojim“ so bili nešteti tvoji konzumi, „svoji k svojim“ so vse takozvane narodne trgovine, „svoji k svojim“ tvoji grabežljivi farji in dohtarji, „svoji k svojim“ takozvani cvet in ponos slovenskega naroda.

Odvetvik, ki ubogi kmetici noče zastonj zmenjati niti ne denarja (ali ni res ptujski gospod dohtar prvak?), odvetnik, kateri je postal iz ubogega kmečkega študenta v teku par desetletij milijoner (ali ni res celjski odličnjak?) tak odvetnik, da, da, ta je krasen cvet slovenskega narodnega gibanja na podlagi milo nam donečih besed „svoji k svojim!“

Sto in stokrat poštenejši je tujec, ki živi s trudoplnim delom med tujim ljudstvom, kazoč mu, kako ljubi o n svoj narod!

Duhovnik, kateri na mesto, da bi skrbel za dušni blagor svojih faranov, noč in dan misli le na to, kako bi si napolnil svoj žep iz premoženja svojega lastnega ljudstva, tak duhovnik, to je vzor istih, ki vedno kriče „svoji k svojim!“

Da, ljudstvo, zares: „svoji k svojim,“ toda v drugem pomenu!

Naprednjaki, držite skupaj, zaupajte le tistim, ki so zares vaši, ki so naprednega mišljenja, tedaj še le vam je upati boljših dnevov, katere nam zakriva temna bodočnost! Ljudstvo, odpri vendarle enkrat svoje oči, spoznaj svoje prave prijatelje, tedaj še le ti je upati, da se izogneš globokemu prepadu, ki ti grozi na takozvani narodni podlagi pod plapoloko zastavo hujskajočih sebičnežev, kojih usta vedno in vedno povdarjajo in kriče „svoji k svojim“, med tem ko duša nima niti pojma o pomenu teh besed!

Dobrodelni zavodi v mestah in pomanjkanje delavcev na deželi.

Skoraj nerazumno in neverjetno je, da se nikaka poravnava ne more narediti, v mestah ljudje ne najdejo dela, na deželi pa manjka povsod delavnih močij. Med tem ko se po mestah jih toliko za slabo plačane službe oglasi, je že v okolici mesta skoraj nemogoče delavce za poljska dela dobiti. Delavci raje glad in zimo v mestu trpe, predno da bi na deželi v službo stopili, katera jih ne bi samo varovala glada in zime ampak jim tudi bolj obilno hrano in zdravejšo stanovanje dajala, ja katera jim celo pripomore, da si lahko kaj krajcarjev za stare dni prihranijo.

Pogledamo si pa nasledke, ki jih povzročuje to romanje delavskih močij v mesta za državo razvidimo sledеče:

Na deželi, celo v bližini velikih mest, opešava obdelovanje, ker ni, kdo bi delal tako, da posestva, ki so preje 20–30 oseb lahko redila, skoraj eno malo familijo ne zamorejo primerno rediti, blagoštanje pojema, davki rasejo in kmet mora zabrediti dolgove. Kjer je bilo pred 20 ali 30 leti zlato

klasje, kjer se je mnogo krompirja, repe i. t. d. dobivalo, tamkaj vidimo sedaj mlad gozd ali slab travnik. Kmet z svojo familijo ne more celega posestva sam obdelavati. Družina ga je zapustila, v mestu si baje več zaslubi, da celo otroci šli so v mesto, ta študirata se uči kake obrtnije, oče in mati pa naj sama delata na polju. Ker drugih poslov ni za dobiti, opravlja pač koliko moreta, drugo pa pustita in zanemarjata. Na travnikih najdemo krtjake polne mravelj, tu in tam začne grmovje rasti, o gnojenju travnika ni di duha ne sluha. Povsod manjka rok, ki bi krtjake poravnale, grmovje izsekale in travnike priduo gnojile. Te roke, ki bi tukaj lahko pridno delale prosijo raje v mestu za milodar ali čakajo na delo. Kmet na takem travniku pokosi, kaj je dobrega, nazadnje se več ne splati in kmalu zgleda nekdanji travnik kakor v starodavnih časih, oboraščen z grmovjem in goščavo. Ker po takem ima kmet manje krme, mora tudi manje živine imeti, hlevi, v katerih je bilo prej do 30 lepih krav, ste sedaj morebiti 2 kravici, kjer je bilo prej do 7 čilih konjev, žalostno pobeša sedaj staro kljuse pri praznem seniku glavo. Velika kmetska posestva šla so rakovo pot, rodovitne njive leže neobdelane. Kdo je temu kriv? Ne kmet, ne dragi delavci; pomanjkanje delavnih močij je to povročilo, na deželi ga ni toliko ljudij, da bi zasmogli vse primerno obdelavati, v mestah jih pa je toliko brez dela in zasluga, da skoraj glada pomirajo.

Po mestah pa si tarejo glave, kaj da naj naredijo, da bodo ljudje imeli zasluge, kako da naj za vsakega kos kruha pripravijo, kateremo od glada kruli želodec. Velike vsote daruje mesto, bogataši in celo dežela za take siromake. Kdo pa je vreden podpor? Ta ki je lačen ali ta ki je siromak. Res siromaku in revežu vzamejo večkrat postopači, ki bi lahko delali, darila, vedno kričijo da so lačni, ponujaš jim pa delo, zgnejo ko kafra. Že zelo jim mora sila peti, če za kratek čas delajo in tedaj delajo tako, da je vsak rad, če spet grejo in delo zapustijo. Starček, revež, ki ne more delati, ne dobi darila, ker neve tako manevrirati, ko ti se dela boječi faktini. Pa nekaj drugzega je v mestah. Tja prihaja vedno več delavcev a mestu jih potrebuje vedno manj kjer je preje 100 delavcev delalo, opravlja to delo bolje in hitreje sedaj ena mašina. Poglejmo si zidarje. Po letu imajo v mestu sicer dobro plačo, po zimi pa nič in tedaj je umevno, če toliko ljudij v mesto glad trpi po zimi. Pa raje stradajo, raje prenašajo zimo kakor bi šli na deželo službe in dela iskat.

Da kmetovalci ne dobijo delavcev, krvi so tudi dobrodelni zavodi po mestah. Tukaj najdemo zavode, ki zastonj poiščajo službe takim, ki nimajo zasluga, seveda samo službe po mestah. Bi ti zavodi službe na deželi takim prosliteljim priporočali in če nebi hoteli službe na deželi jim za vselej pomoč odvzeli, bilo bi takoj boljše. Tako pa pride kak postopač vsak teden tarnat, da nima službe, da glad trpi in do zavoda dobi malo podporo. Če pa tudi ni postopač,

včasih se pridnemtu prigodi, da res v mestu ne dobi službe, na deželo noče, nazadnje postane hmajuh in fakin. Če bi ti zavodi samo take delavce podpirali, ki vsled starosti ali bolezni ne morejo kruh služiti ne pa takih, ki lahko delajo, takoj bi bilo bolje. Sam si naj tak mlad službo išče, obrtniški pomagač mora tudi dneve in dneve potovati, predno dobi zasluk in službo. Marsikatera delavna roka, ki v mestu počiva, lahko bi si mnogo na deželi zasluzila in kmet imel bi spet delavce.

Vojska med Rusi in Japonci.

Japonci so obsedli otok Sahalin brez da bi se Rusi mnogo branili. Japonci so obsedli 8. t. m. zjutraj Korzakovsk. Rusi so mesto takoj zapustili ter se umaknili v Soloviewko, od koder pa so jih spet Rusi pregnali. Japonci so Rusom edvzeli 4 tope. — Otok Sahalin služil je Rusom kot kolonija za zločince. Prebivalcev ima zelo malo; leta 1898 imel je 36000 prebivalcev, od katerih je bilo 4000—5000 domorodnih.

Na mandžurskem bojišču se armade vedno bolj bližajo, samo 30 milij so še narazen. Poročila iz bojišča glase se za Ruse zelo slabo. Linevič, ki je rekel, da bo Japonce iz Mukdена pretiral in jih grozno naklestil, ne upa se jih lotiti. Če se jih loti, znala bi mu huda peti, ker ne ve, kje je general Ojama in ta bi ga znal zadej napasti in Rusi bi bili obkoljeni in zgubljeni. — Rusi mnogo trpe, ker le pokvarjeno meso dobijo. Celo moštvo je za mir, častniki se za nič ne brigajo.

Nemiri na Ruskem.

8. t. m. priplula je oklopica „Potemkin“ z puntarskimi pomorščaki v rumunsko mesto Kostanca ter se rumunski oblasti udala. Ustaši podali so se na suho, od koder lahko grejo, kam čejo, ker Rumunsko deserterjev ne izročuje. Na ladji razobesila se je rumunska zastava. 300 pomorščakov ostalo je na Rumunskem, kjer delajo kot delavci na polju. Na ladji našli so 800.000 rubljev. Rumunska oblast izročila je ladjo Rusom.

Mestni glavar v Moskvi.

11. t. m. ustrelil je nek učitelj iz Petrograda z 5 streli mestnega glavarja v Moskvi, Šuvalof-a.

Dalji nemiri.

Iz Odesse se poroča, da preti velik štrajk poljskih delavcev, ker se žetev bliža. V mnogih krajih prišlo je do krvavih izgredov. V Libau obsojenih je bilo 23 puntarskih vojakov na smrt. Vojaki pa niso hoteli na nje streljati, namerili so na časnike ter jih 12 ustrelili. V pokrajini Cherson bili so veliki nemiri med kmeti. Tekom 4 dneh ustrelili so vojaki 700 kmetov, ki so grajščine plenili. Iz vseh krajev pa ni mogoče poročila dobiti, cela Rusija je veliko bojišče. Pri takih razmerah misli še „očka“ car na

zmago črez Japonce. V visokih aristokratičnih krog celo na carskem dvoru hočejo sedanjega cara odstuti in novega pestaviti, kateri bi zamogel z krepko mir in red v Rusiji in zmago (?) na daljnem bojišču v Aziji podložnikom pripraviti.

Iz Koroškega.

Mir je vladal do sedaj med našimi priljubljenimi sosedji, med Korošci. Pa glej! Kar že dolgo leta pa nas farji počinjajo, začeli so tudi na Koroškem. Pakmetih začnejo hujskati, povzročujejo narodne prepričole hočejo zidati, seveda klerikalne in denar za zavode pobirajo pri naprednjakih. Pa tega ne dovoli. pride kak vročekrven prvaški kaplanček v kačisto nemški kraj, hoče šolarjem slovenski veronaučiliti. Če se mu to ne dovoli, čudi se ter zač potem rogoviliti in hujskati. Farji prilizujejo se kmptom in jim pridigujejo, da niso svobodni, to zamore postati le pod varstvom farške suknje. Temu nasproča mi rečemo: Kmet zamore svoboden postati le skoš se samega. Popi so ga celo življenje izsesavali! Hoče kmetje na Avstrijskem veljavno imeti, morajo se zdiniti, kot eno društvo morajo nastopiti, pa ne pod vodstvom farja, ampak pod vodstvom naprednega kmeta. Če je pa kmet tako zabit, da gre popom v limanice, kak posledek pa bo to imelo? Koristi gospodovino nebo prineslo kmetom. Napredno misla kmetje bodo se zdinali in vedeli bodo odločno brniti vse napade na svobodno ustavo. Večji del kmotov, naprednjaki, se nikdar ne bo pred farji v pravljjal, to storile bodo le poturice. Dva tabora so bodočnost; na eni strani naprednjaki, na drugi strani farji z prismojenimi kmeti. In kako delujejo farji in klerikalci. Ob časih, ko je mnogo dela, pridejo celo po noči in agitirajo in pregovarjajo. Kdor take ljudi v svojem hramu trpi, ni vreden, da ga je rodila na prednjaška mati, ta je izdajalec kmečkega stanja. Naš kmet pa naj ne bo izdajalec. Če pride duhovnik kot dušni pastir v tvoj hram, prijazno ga sprejmi, čislaj in spoštuj ga, pride pa, kot hujskač da bi te zaplijal ali te vsrečil z klerikalnimi listi, primi ga z troščno kmetsko pestjo in vrži ga vun!

Kaj zdaj kmetje na Koroškem že farji počenjam? je sramota in drugega namena to nima, kakor da pridno podpišavate, plačate in klerikalna cunje ne počite. Zakaj pa si ti klerikalci malo zabite poiščete? Pameten kmet natira jih vun, vrata jim pokaže. Izbudalo pridno plača in krajcarje farjem nosi. Ne predni kmetje nikdar ne bodo po farških piščalkah plesali, na svoja prsa trkajo ter rečajo, jaz sem kmet in slušal bom le pametnega izkušanega kmeta, ne pa farja. Če tako poreče večina, sprevideli bodo, da je več varno agitirati, in podali bodo se drugam, da bodo morebiti kakor župnik Mažir iz Želinja pri Likovcu v Ameriko. Kakor za Mažirja, jokal se tudi za druge hujskače gotovo nikdo ne bo in za slov zaklicali jim bomo: Hvala Bogu da greste.

Spodnještajerske novice.

Iz Ptujske okolice. V ptujski okolici kroži govor, da je firma Sadnik & Comp. napovedala konkurz. Firma bo proti vsakemu, od katerega bo redla, da to laž razširja, sodnisko postopala. V predzadnji številki smo omenili, da se cela trgovina nato nahaja v Fersšovem, ker se glavna prodajalnica popravlja. Laž v konkurzo iztuhtala se je baje v Sv. Marku.

Učiteljstvo po deželi. Deželni šolski svet se je v seje dne 10. julija vendar le usmilil naših učiteljev po deželi, ki morajo v tej vročini poučevati v sparenih učilnicah. Dovolil je, da sme izostati popoldanji ponk, ako je vročine 20 stopinj R.

Poskušen samomor. V Velenji v Gollovi krčmi poskušel se je umoriti J. Paulič, posestnik iz Bevc. Cel dan je popival, začel se potem prepirati z ženo in odgnali so ga v občinski zapor. Od tam pa je isel ter se je z nožem v prsa pahnil. Sedaj leži doma bolan.

Pri volitvi za mariborskega podžupana izvoljen je bil odvetnik dr. Lorber, ker je Pfrimer odložil podžupanstvo.

Spodnji Dravograd. Iz Spodnjega Dravograda se nam poroča: Četrtek, dne 6. t. m. okoli 5 ure zjutraj ustrelil se je v bližini Dravograda J. Cepec. Nanko se ni moglo dognati, ali si je sam vzel živjenje, ali pa se mu je prigodila nesreča.

Nevihta in toča letos kar hudo po Spodnjem Štajerju razsajate. V savinski dolini napravil je vihar mnogo škode na hmelju. Tudi iz posameznih krajev, iz Vranskega, Pilštajna, Sp. Sv. Kungota, Sv. Jurija ob juž. žel. poroča se o škodi, ki jo je storila nevihta z točo. Ubogi kmotje!

Dobova pri Brežicah. Utonil je 25 let star posesti sin Andrej Vidmar iz Podvinj. Vroče mu je bilo in da bi se malo ohladil, šel se je v Savo kopati tam je smrt našel. Še le za 2 dni so našli mrtvo truplo.

Deželna gimnazija v Ptuja. Deželni odbor imenoval je gospoda Antona Suette učiteljem na gimnaziji, gospoda Franc Mischkounigg pa za učitelja na pravrnici gimnazije.

Poskušen samomor. 67 letni Štefan Strmšek, tesar iz Tepine na Štajerskem, je zblaznel in si domišljal, da ga preganjajo ter si je 5. t. m. v Sloveniji Bistrici prebodel vrat. Poškodba je lahka. Prepeljal so ga v bolnico v Maribor.

Zakaj se gospod šolski nadzornik tako hudo napada. „Domovina“, „Südsteirische Presse“ in nekateri kranjski listi se kar penijo same jeze, da je gospod nadzornik ob priliki uradnih učiteljskih zborovanj povdarjal potrebo znanja nemščine in gg. učiteljem priporočal, da bi jim v poduk izročeno mladino prav temeljito poučevali in vadili v tem nam nsem potrebnem jeziku. — Grozno! Toraj sodi tega, kar 99% spodnještajerskega ljudstva želi, in kar vsi potrebujemo, si želeti mož, ki stori pred vsem svojo dolžnost in s tem povspeši in podpira obče zahtevo.

Za to mu gre polno priznanje in hvala! — Upamo, da mu ne bodo ta zborovanja znanih zapeljivcev naroda v nobenem oziru škodovala. Potrebnost nemščine svedoči na najbolj neovrgljiv način znana istina, da se je najbolj poslužujejo takozvani „vodje Slovencev.“ — Oglejmo si jih malo natančneje. Dični narodni poslanec g. dr. Ploj niti ne zna slovenski; on slovenščino le lomi in „mrcvari“ — Zakaj, ker vedno le nemški misli in govori. Pokojni slovenski zastopnik Radaj je vse svoje sinove izgojil nemški. Dr. Rozina, dr. Jurtela, dr. Sernek, dr. Vrečko, Robič, Vošnjak, dr. Cloupek itd. govore doma nemški in pošiljajo svojo deco v nemške šole in nemška izgolišča. Le ti kmet ne smeš tega storiti. He, „Domovina“ (podligh izbruhavanj) ni li to istina? Stavim predlog: Vsem spodnještajerskim očetom in materam se naj da prilika, da bodo mogli tajno in brez uplinjanja glasovati za ali proti nemškemu pouku. Ne na 100, ne na 1000, na 10.000 glasov bi komaj prišel po eden prisiljen „ne.“ — „Domovina“ ukreni to in zadušila se boš na — lastni laži. —

V Muro je skočila v Ljubnem 23letna soberica Angela Strmec iz Ljutomera.

Sprejemne skušnje za deželni zavod za gluho-neme se vrši na Spodnjem Štajerskem te le dni v Celju dne 25. julija v deški ljudski šoli, v Poljčanah dne 26. julija v ljudski šoli, v Mariboru dne 27. julija v dekliški ljudski in meščanski šoli v Kasino-gasse.

Ožja volitev za okraja Maribor-Ptuj. Pri ožji volitvi dobil je kandidat Wastian 1198 glasov, Pfrimer pa je odstopil od ožje volitev in dobil 165 glasov.

Od Sv. Lovrenca v Slov. gor. Kako smo že omenili, pritožili smo se črez poštarja Koserja pri poštnem ravnateljstvu, ker „Štajerca“ naročnikom v veži na mizo devlje in da ljudi prigovarja, naj opuste naročevati „Štajerca“ in se v obče kot zagriznen sovražnik našega lista kaže. Od ravnateljstva se je rešila naša vloga in se nam zagotavljalo, da mora Koser postavno list naročnikom izročevati in da se ima vsake hujskarije zdržavati. V odgovoru ravnateljstva stoji med drugim sledeče: Lastniku več imenovanega poštnega urada se naroči, da naj zanaprej devanje vašega lista na prostor, kam vsakdo lahko pride, opusti, naj se točno drži po oddajnih ukazih te se v službi vsake pristranosti najostrejše zadržuje. Cenjeni, dragi naročniki, kako hitro bo Koser te resne besede ravnateljstva pozabil in spet po stari poti hodil, takoj nam naznanite. Videli bomo, kdo bo pred henjal, mi ali naši sovražniki. Videli bomo, ali se Koser ne bo držal postave. Pazite ojstro tedaj na vašega največjega sovražnika Kosera in držite se naprednjaškega gesla „Svoji k svojim.“

Iz Zavrča se nam poroča: Kako klerikalni pervaški občinski predstojnik telesna dela usmiljenja opravlja. V mesecu juniju utonil je v Ptuju šolar Franc Puschawer. Truplo utopljenca niso mogli najti. Pred kratkim poročalo pa se je iz Zavrč, da je tamkaj voda na suho vrgla 10—12 letnega dečka. Kaj stori sedaj občinski predstojnik, gospod Murkovič.

Truplo moralo je ležati 2 dni na pekočem solncu na otoku sredi Drave, ker gospod „rihtar“ ga ni pustil v Zavrču pokopati. Že v zdravstvenem oziru treba je to najostreje ožigosati, kje pa ostane človečnost? Hoče ta gospod samo v politiki krščansko srce pokazati? Žendarmerija šla je k okrajnemu glavarstvu in to je moralo zapovedati predstojniku, da je „telesno delo usmiljenja“ spolnil. Materi se je naznani, da se je našel njen sin. Tako podala se je v Zavrč, pa glej! Na vprašanje, kje da je truplo sinka, dobi za „tolazbo“ ta le odgovor: „Ravno pred eno uro smo ga zakopali.“ Dva dni je ležalo truplo, a ko se je materi naznani, niso niti 1—2 uri mogli z pogrebom počakati? Mislimo si žalost matere, v pekočem solncu hitela je v 3 ure oddaljeni Zavrč, da bi še enkrat videla ljubo lice, pa tamkaj dobi tak odgovor. Jakojoča vrnila se je v mesto in podoč gotovo ni molila za „krščanskega predstojnika.“ Pa mi že vemo, zakaj ni pustil „milosrčen“ Murkovič otopljenca pokopati. Na obleki je spoznal, da je gotovo deček iz mesta in pametna glavica gospoda „burgmajstra“ je takoj iztuhtala, to je gotovo nemec ali celo nemčur, ta ne sme na naš britof! Ko bi imel deček na čelo zapisano: „Vse za vero in farje“ si jajen pogreb bi dobil. Pa Bog pozna trdostnost gospoda Murkoviča, zato mu ni dal otrok, tuje mora za svoje vzeti. Pa tudi dobro, da nima. Srečni nikoli ne bi bili, saj čitamo, da se grehi starišev na otrokih maščujejo. Radovedni smo tudi, ali oblasti za tako postopanje pervaških občinskih predstojnikov nikake kazni nimajo.

Premije za ubite strupene kače. Opozarjam, da se v času od 15. julija do 15. septembra ne izplačujejo nikake premije za ubite strupene kače, in se ne smejo odpošiljati v tem roku na zoologični oddelk muzeja Joanneum v Gradcu. Lahko pa se glave ubitih kač shranijo v špiritu in pošljejo po 15. septembra v svrhu premiranja na zoologični oddelk na Joanneum v Gradcu.

Dopisi.

Iz Moravec. To leto je slabo za nas. Sadja, razven malo hrušek in sлив по некterih krajinah, ne bodo skoro nič. V vinogradih pa se pri nas tako nič ne pridela, ker so vsi upoštevani in tudi, kateri so že obnovljeni še po največ nič ne rodijo in če pa že rodijo vendar ne v polni meri. Ljudje so v pomankanju nekaj zaradi splošnih slabih premoženskih razmer, največ po zaradi lanskega slabega pridelka, ko skoro nikdo ni toliko pridelal, kakor je vsejal, ker je bila prevelika suša. Letos bi še po nekaterih krajinah znal biti sreden poljski pridelek, če nas Bog toče obvaruje. Seveda bi potrebovali vedno denarja v obilici, ker imamo zmiraj nekaj novega za plačevati, nepotrebno železnico, potem sicer potrebno a za nas brezkoristno šolo, ker se učenci čem dalj manj nauče. Nadalje bi imeli gospod župnik radi novi farovž in cerkev. Hleve in sploh celo gospodarsko poslopje smo njim že postavili. Sedaj se sliši,

da bode treba celo novih zvonov. Moj Bog! Kmet le plačaj in tiho bodi! Čast komur čast! Seveda v tem slučaju bode spet gospoda župniku doletela; jo! kako lepe zvone so nam gospod župnik omislili, bodo farške klepetulje vpile. Kadar pa se bodo ob letu malo nedeljski romarji od Marije Bistrice vrčali, pa bodo spet od gospoda župnika sprejeti z prijaznim pozdravom „svinjski pastirji“ katerim ni treba zvoniti, kakor se je to letos zgodilo, čeravno je dozdaj šega bila, da se je vsako leto zvonilo. Tudi imamo pri nas v Moravcih zelo samolastno vladu g. občinskega župana, kateri med nami siromaki razsoja na lastno pest, med tem, ko bi imel biti oče ubogih in sirot, je veliko bolj njih preganjalec in zatiralec, kakor se je to spet zdaj najbolj pokazalo pri razdelitvi državne podpore med poslabi tetini hudo prizadete občane. Kateri je najbolj potreben in ubožen, tisti ni dobil popolnoma nič! In tega je edino kriv g. župan. Zakaj se je pa ta razdelitva v občini Godemarci pravično izvršila. Davkoplăčevalci, volilci! zapomnite si to, doba treh let ne traja večno. Potem si pa izvolilit takega župana, kateri bode pravicoljuben in nepristranski mož, posebno pa, da ne bode farški podrepnik in kaplanov kučijaž, ker le takemu je mogoč razločevati kaj je za občane obče koristno in dobro, sicer bodemo vpili: „Dajte nam starega nazaj“. Omeniti vredno je tudi, da je sedajni g. župan odstavil strelca pri strelni postaji v Novem redu, kateri je vestno opravljal svojo službo in je sedaj vsa strelba v neredu, kar je pomena vredno. Zadnja leta, ko se je vedno dobro streljalo, bili smo vendar pred točo obvarovani in smo tako dobili vsaj nekaj pičlih pridelkov. Visoke občinske priklade moremo plačevati, a denar se porabi največ za nepotrebne reči in g. župan tudi nima časa s takimi malenkostmi, kakor: streljanje proti toči, dobre ceste, itd., se pečati, ker more pošto voziti v Ljutomer in tam gospoda „špilati“, kako pa mu bode potem še mogoče na siromake misliti?

Njegov priatelj.

Sv. Martin pod Vurbergom. Čudna ura. V zuniku imamo jako čudno uro. Po dnevu dremlje, po noči pa spi. Ob delavnikih se včasih predrami kakor kralj Matjaž in malo pobrenka na mali zvon. G. tajnik, kje ste, da je ne navijete, cesar je tako potrebna. Odkar vi zvonec nosite pri Martini je vse narobe. Dva cerkvenika ste že spravili v svojo malho, pa še menda ni polna. Več faranov.

Iz okolice Sv. Lovrenca v Slov. gor. Dragi „Štajerc“ prosim te, da bi tudi iz naše vasice nameč iz Mostov hotel sprejeti en par vrstic. 30. dne junija bilo je pri posestniku Jakobu Kovačevič več delavcev, ki so koruzo zagrebali. Kar je bilo zelo vroče, šla sta se 2 delavca v bližnji gozd se hladiti in si mušic nagajat. Kar naenkrat zagledata pod nekim hrastom korp, v katerem je Roškarova gospodinja koscem južino prinesla. Tako se jima sline pocedijo po gibancih, nehote stegneta svoje tatinske prste ter vse pogače v varno zavetjo, v lačna želodca spravita. Ko pridejo košci južinat si sedejo okoli

zamega korpa ter za glad deset božjih zapovedi
čivijočajo!

Luka Vsevidel.

Sv. Lovrenc v Slov. gorici. Naš poštarn znani
iser hoče se po klerikalnih cunjah oprati in trdi,
ga ti ljubi „Štajerc“ neosnovano in škodoželjno
raš pri poštnem ravnateljstvu. Ti mu v tožbi baje
taš da dela tvojim naročnikom vsakojake zapreke
jim vsem svojim vplivom nagovarja, naj opuste
Gospod Koser, vse vam nič ne pomoga. Niste
prigovarjali, naj opustimo „Štajerca“ niste nam
valili druge liste, seveda klerikalne? Kar pa se tiče
„izvanredne potrpežljivosti“ raje molčite, poteg-
te si kapico črez oči in mislite si, če vi nikogar ne
ste, morebiti tudi vas nikdo ne bo videl. O vaši
izboru „pametnih mož“ tehtni besedi pa še nikdar
slišali, kakor zdaj. Vaša beseda je morebiti v
rovžu pri fajmoštru tehtna, njegova pri vas, in
besede vaju obeh pri podrepnikih, za nas na-
radnjake pa je vaša beseda — figa. Še bolj
mo na vas pazili in takoj tebi ljubi „Štajerc“
manili, ali je res Koser tako „beli nedolžen go-
vek“, kakor ga klerikalne cunje seveda po njego-
m nasvetu rišejo.

Več naprednjpkav.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Dolga časa je vladal pri
najlepši mir vse, tudi volitve i. t. d., vršile so
v najlepšem miru in zastopnosti. Odkar pa je
šel k nam kaplan Štuhec iz Ptuja je konec mira.
župnik imenoval ga je med večimi svojega lju-
njivega kaplana, seveda ker ima dolge noge in
ko več občin prehodi in podrepnike k volitvi na-
varja. Gospod župnik, zakaj ne oznanite, naj pride
po gospoda kaplana če je čas volitve, da bi se
ko okol vozil, ker hočete naj pride voz po njega
je treba pri Sv. Duhu maševati. Ob času volitev
plan vse občine lahko obleti, k Sv. Duhu pa bi se
selevat moral peljati. Le pomalen, župnik in kaplan,
sebno gospod župnik, ne bojite se, da bi si nogo
mili ob času volitev? Naj vam vendar občina Ter-
govska in Galuška voz posljejo, naj vas peljejo
podrepniki na volišče. Dragi nam gospod župnik
mo, bodite raje mirni, pustite volitve, dajte vino
s svojim delavcem, nego podrepnikom. Podrepniki
grla z vinom mažejo, delavci pa vas po Sovjaku
nejo. Pa še nekaj: Spominjate še se, kako smo
vsi župani skupaj priti z občinskimi pečati, da smo
rešili neusmiljenega brivca. Tedaj le tiho in
gospod župnik. Mislite raje vedno na zadnjo
pismo, mislite kaj želijo sveti oče. Mislimo
tudi, da ste si že toliko pridobili, da vam ne bo
več pošiljati vaših kaplanov z trobuhom za-
hom na zbirco. Vsem občanom fare Sv. Jurja pa
ne davajte več zbirce, za nekaj let imeli boste
spet na rešitev. Zato se tudi farji trudijo pridi-
ti občinski zastop na svojo stran. Vrana vrani oči
izkljuje, vam pa faranom jih bo. Jurjoški občan.
(Opomba uredništva: Kaplana Štuheca dobri-
mamo. Tudi v Ptuju je hotel svoje komedije po-
čati, a namignili smo mu, da to naj raje opusti.
Mu v Ptuju postale že presneto vroče, zato
je pobrisal v hladni Sv. Jurij ob Ščavnici. Trudite

se, da bode se tudi od vas poslovil, ta „ljubeznejivi“
kaplan.)

Sv. Trojica v Slov. gor. Na dan goda našega
patra gvardijana zbrano je bilo pri pojedini dokaj
duhovnikov iz okolice, iz Maribora, Sv. Lenarta itd.
Tudi naš Dr. K . . . , deželnega sodišča svetovalec
in dobro znan kaplan Keček bila sta zraven. Kaplan
Keček bil je preje pri Sv. Petru pri Radgoni in od
tam jo je mogel takoj pobrisati zaradi neke ženske.
Ko so se gostje gvardijana tega sladkega vinca in
mrzlega piva dobro navlekli, podali so se domu. Med
potom zamahnejo jo se opletajo k našemu prvemu
slovencu, trgovcu Frišu. Tja pridete dve deklici in
zahtevate v nemškem jeziku sladkor. Gospod urednik,
ko bi vi zdaj videli Kečka. Ko bi mu kdo bodalo
v prsa porinil, nebi tako debelo pogledal in tako za-
renčil. „Friš pregorovi, zdere se, niso to Kürbošovi
dekleti, tistega nemčurja?“ Nato je začel deklici z
besedami „nemčurke“ psovati, ter jima rekel, naj le
doma povejo, da je njih oče nemčur. On (kaplan) po-
treboval bi nujno usnje, pa nemčurskega ne kupi. Pa
za take nesramne hujšače pošten trgovec naj nima
blaga. Ured.) Je to postopanje duhovnika, je to dušni
pastir, ki ima nalogo mir pridigovati. Oroke, ki
nemški govorijo, začne zmerjati; držiš se ti Kristuso-
vih besedij „Pustite otročice k meni priti?“ Z
tvojim postopanjem jih odganjaš. Malim otrokom
seješ sovraštvo do tvojega stana, kako bi te potem
če odrasejo spoštovali. Tak duhovnik pa tudi tega ni
vreden. Namesto da bi kot duhovnik se trudil, si
ljubezen in spoštovanje mladine pridobiti v taki
meri, da če je odrasal ji nikdo ne more tega vzeti,
delaš si sam sovražnike. Sovraštvo seješ in sovraštvo
bo tvoja žetev.

Žitečka vas. Šolo ribajo, šolo ribajo! Tako so
vpili vsi presenečeni šolarji v Žitečki vasi 3. in 4.
junija, ko so nenadoma začeli šolo ribati in dali
zato otrokom 2 dni prosto. Vzrok je bil ta, ker je
vsled silnega prahu v šoli g. nadučitelj tako silno
kihal, da bi se bilo bati za njegovo življenje. (Pa
vzgled vleče, zato je večina otrok še v petek 5. ju-
nija si naredila prosto. Zadovoljnost je bila vse-
stranska.

Velika nedelja. „Ljubi Štajerc“ prosim te, odgo-
vori nam, ali ima nas župnik pravico nas v spoved-
nici vprašati: „Si ti, ki si me pri škofu začrnil?“
Če resnice pri spovedi ne poveš, bo cela spoved ne-
veljavna.“ Našega župnika je namreč nekdo pri
mlostivem škofu zatožil in dobil jih je nekaj pod nos.
To ga močno jezi in na vse načine je hotel zvedeti,
kdo se je upal ga škofu priporočati. Spovednica se
mu je zdela za to pripravna pot.

(Odgovor uredništva: Najpred hočemo župniku
reči da farani imajo pravico, škofu zadovoljnost ali
nezadovoljnost črez svoje dušne pastire škofu nazna-
njati. Zato je višja duhovska oblast, če bi bili žup-
niki tako sveti, da nikdar ne bi kakega pregreška
storili ali ko bi bili nepremotljivi, nebi bilo treba
višjih duhovskih oblastej, ki čuvajo v tem oziru črez
nižjo duhovščino. Če se pa kdo v imenu faranov

prito žuje, gotovo ne bo tako neumen in bo šel župnika vprašat, ali to sme storiti ali mu naznanjat, da bo to storil. V spovednici pa izpraševati, ali je ta ali ta to storil je žalostno. Če je župnik nedolžen, bo nedolžnost izkazal in se ne bo brigal za tega, ki ga je očrnil ali bo to skušal zvedeti od oblasti, če je pa kriv, naj bo tih in naj si reče „grešil sem“. V spovednici pa ljudstvo k izpovedbi siliti, vidi se nam prav nizko in pravega znašajo nevredno.)

Zreče pri Konjicah. Dne 28. p. m. sem bil slučajno v Zrečah. Tam vidim kočije v katerih so se vozili župan in občinski očetje in se potem podali v občinsko pisarno. Radoven kaj je, čakam, da zvem kaj se godi pri občini, ker delavni dan občinski očetje tako praznično oblečeni hodijo. Kmalu zvem da je prišel od deželnega odbora poslan komisar pregledovati občinske račune. To me je zanimivalo zatoraj sklenem čakati da kaj več zvem. Ni mi bilo treba dolgo čakati ko mi pride prijazen mož naproti in mi pove, da se je dosedajnemu klerikalnemu županu V. Rušnik-u županski stolec prekucnil. Pri računih ni bilo vse v redu, zatoraj je mogel, seveda žalosten, svojo častno službo odločiti. Ko je blagajno oddal, moral je denarje v roko komisarja šteti čeravno se je tega nekoliko časa branil. Mož mi tudi pove, da so se občinski dokladi za ktere se je letos 80% pobiralo na 50% znižali, ker se župan in odbor ni mogel opravičiti zakaj kako visoke doklade občini nalagajo. No, si mislim na to, to je tisti hvaleni klerikalni občinski odbor, kterega neke vrste klerikalcev nikakor prehvaliti ne more in vedno vpijejo „mi delamo le edino za blagor občine, smo verni katoličani in pravični možje, ne dajte se od naprednjakov in nemčurjev slepiti, bodite verni, le nam zaupajte in volite nas.“ Največja skrb dosedajnega občinskega odbora je bilo imenovanje častnih občanov. Kar večina odbornikov, kteri so se klanjali dosedajnemu bivšemu županu so imenovani častnim občanom. Za ktere zasluge, se ne ve. Mislim si da gotovo zato, ker so se županu in župniku znali lepo klanjati, pri sejah molčali in samo kimali. Naročili so si krasne častne diplome in jih dali okusno okviriti. Ali usoda! Rušnik ni več župan in blagajničar, kdo jih bode plačal. Diplomi čakajo sedaj odrešenja pri glažerju v Konjicah. Sicer pa še bojo o tem imenovanju častnih občanov imele višje oblasti opraviti. Mesto častne diplome kupovati bi bili si raje občinske ceste in moste ogledali in popraviti dali, ne pa se z besedami izgovarjali. „Mi jih ne nucamo, kteri ceste nuca naj jih pa popravi.“ Zakaj pa ste občinske doklade tako zvišali? V kratkem se bojo vršile tukaj zopet volitve občinskega odbora. Volilci, bodite predvidni, ne pustite se zapeljati od nekterih brezznačajnih klerikalcev ki hočejo oblastno občini gospodovati, a za blagor občanov jim je le malo mar. Pridite k volitvi, volite značajne in napredne može, ne pa klerikalcev, kterih delo je le nad naprednimi spoštovanimi možmi vpiti in zoper nje hujskati, za občino pa še do sedaj niso storili nič dobrega. Ako se mi

kmetje združimo, tedaj bo gotovo sedajnemu klerikalnemu odboru odklenkalo in v občini nastopila bolša doba.

Razne stvari.

Za princezinje je slaba nada za ženitev. Danes je v Evropi 71 za možitev godnih princezin, ki pripadajo vladajočim rodbinam, nasprotno pa je enakovrednih samskih princov le 47. Ako se hočejo tedaj princezinje stanu primerno omožiti, morata se bodo „ponižati“.

Ne kopajte se takoj po obedu. Mnogokrat se je že svarilo, kako nevarno je, se takoj po jedi kopati Voda dela vtisek na poln želodec in radi tega na prime krč ali srčna kap stori našemu življenju konec. Toraj pozor!

3 miljone in ženo zaigral. Ruski poročnik Susuli imel je veliko premoženje, ker pa je celo zaigral moral je od vojakov oditi. Pred kratkim podedoval je spet precejšnjo premoženje in takoj imel je spekvarte v rokah. Kmalu bili so 3 milijoni fuč in sedaj je igral za svojo lepo vilo in za svojo krasno ženo. Pa tudi toje zgubil. Dobivalec Sergius Novikoff, poda se je v vilo k priigrani ženi. Susulič pa ga je ustrelil. Susulič se je takoj sodniji izročil.

Japonci učitelji. Na Japonskem je sedaj mnogo ujetih Rusov. Večina pa od teh ne zna ne pisati in ne brati. Japonci so tedaj odprli šole, kjer podučujejo sovražnike. Ima tedaj boj za Ruse vendar nekaj dobrega.

Izvanredna štibra preti vinskim bratcem v Amstadt-u na Nemškem. Mestni očetje so bili pri sej zbrani in se posvetovali, kako novo štibro naj uvedejo, da plačajo dolge. Eden odbornik, gotovo prijatelj vode ali strahopetež, ki se zaradi hude ženikam ne upa — predlagal je, da mora vsak meščan katerega policija ob 11 po noči v krčmi najde, marko (1 K 20 v) plačati. Predlog se je vsem do padel, hočejo pa še si natančneje celo stvar premislite. Krčmarjem gotovo ne bo všeč, če se predlog sprejme.

4 osebe v vinu utonile. Iz Sardinije se poroča Vinski trgovec Anton Rocca v Pirri-ju imel je kleti veliko kad, kje je imel vino. Eden delavec moral bi nekaj pri vinu opravljati; stegnil se je daleč črez rob in padel v globoko kad. 2 delavca ki sta priletela na pomoč, imela sta isto smrtno. Sinko trgovca hotel je enemu pomagati pa tudi on je noter padel in vsi so utonili. Iz vina prihaja mnogo ogljenčeve kisline in ta je omamila te, da so noter padli.

Cesar pride k velikim vojaškim vajam od 25. 31. avgusta na južno Tirolsko.

Svojeglaven grom. Neki kmet je oral na poljupu. Nenadoma nastane vihar s strelo in gromenjem. Strela udari v verižico kmetove ure, preskoči v

mo, od tod pa na plug. Kmet sam je ostal dalje onesveščen, sicer pa se mu nič ni zgodilo. Ura neda ne gre več.

Zlobnost. Na sigetskem pašniku je mali deček cel dva konja in zaspal pri tem. Neki neznani lobež je prišel, zvezal dečka in ga privezal konju zadnjo nogo. Ko je konj začutil neobičajno breme in nogi, začel je besno dirjati čez drn in strn in zvezanega dečka seboj, ki je udarjal na vse trani, da mu je tekla kri iz mnogobrojnih ran. Ko je divjega konja ustavili, bil je nesrečni deček ves umesarjen in je kmalu izdihnil v groznih mukah. Tako zlobnost je vsaka kazen premajhna; takega pova naj bi se privezalo na konjsko nogo in posodilo konja v divji tek, da bi občutil vse bolečine, in jih je prestala njegova žrtev.

Kuga razsaja letos spet močno v Indiji. Vsak jih umerje do 5000, čeravno navadno v poletju temor pojema.

Kmet s prvim dobitkom. Siromašen kmetič v Ljubljanskih vrhovih bil je tako šrečen, da je dobil prvi dobitek od državno dobrodelne loterije v mesku 200 tisoč kron. Piše se Janez Kurz in on je vkljub temu, da je sedaj bogataš, kmet ostati noče kmečke hiše zapustiti. „Tukaj sem mnogo grenega doživel in sedaj hočem v veselju tudi v njej ostati.“ Njegove besede prijateljem na vprašanje ali se ne bo spod v mesto preselil. Svojim otrokom hoče dobrodočnost priskrbeti, on pa ostane kmet. Srečnež je velik siromak. Manjka mu desna noge in en st na roki, tako, da ni mogel delati in živel je sli tega z ženo in 6 otroki v veliki revščini in di. V jeseni rubili so mu zadnjo kravo in kozo, ko da je morala familija celo zimo samo od kromčja živeti. Nek znanec svetoval mu je, si srečko pititi in mu zato še 4 krone posodil. In Bog se ga usmilil ter mu iz revščine pomagal.

Državna zbornica se je sklenila in ena najinejših razprav dovršila 7. t. m., namreč kupčijska pogoda z Nemčijo. Na Nemškem zahtevali so zelo soko carino za uvoz živine in to bi bil za Avstrijo udarec, kajti od nas gre največ živine v Nemčijo. „Gospodar“ sam piše, da bi bil to hud udarec našo živino, kar je tudi razvijal slovenski poslanci Povše. Za kupčijo je klerikalcem Nemčija dobra, nar radi vzamejo od Nemcev, drugače pa bi jih s sveta spravili. Fej črez take fakine ki se le dej prilizujejo, če mislijo „kšeft“ napraviti.

Sam si je glavo odrezal nek kmet v Donaupingu z slamoreznicu. Gotovo je imel tudi v glavi mo, katero je hotel rezati.

Svarilo. V zadnjem času se vedno bolj množijo ljudi, v katerih se ljudje raznih poklicov, posebno priprosti ljudje, kteri po oznanilih v časopisih iščejo, od ogrskih in tudi inozemskih žrebnih vabijo, da bi prevzeli opravništvo z prospekti de prodaje avstrijskih in inozemskih žrebov (srečk) obroke, ali bi se vdeleževali prepovedanih vrst žrebovnih iger ali da bi pristopili k prepovedanim bovnim družbam. Čeravno se v navedenih pros-

pektih vedno trdi nasprotno, tak se vendar v vseh slučajih gre za prodajo žrebov na okroke, ktera prodaja je v Avstriji vsled postave z dne 30. rožnika A878 dz. štev. 90 le domačim pri trgovinskem sodišču vpisanim firmam in še tem le pod strogimi in določenimi pogoji dovoljena in se tedaj te firme, kakor tudi druge stranke, ktere z navedenimi prospekti agitirajo po dobodarstvenem kazenskem zakonu jako strogo z denarnimi globami ali zaporom kaznijo. Ravno tako je prepovedano igrati pri ogrski ali inozemski razredni loteriji. Svari se tedaj pred kupčijo z takimi tujimi firmami (na primer iz Švice, Nemčije, Holandskega itd.), kakor tudi z nabiralcii ogrske razredne loterije.

Marš v smrt. Grozna vročina in vendar marš, to je najvažnejše. Če je pri tem življenje naših sinov v nevarnosti, to ni važno. Vojak moral bi biti iz železa, da bi to zdržal, če pa že nič ne zdrži, Bog pomagaj. Tako mislil je tudi oberst od 5. bramborskega regimenta v Poli. Pri taki vročini ne smejo marši biti in mnenje oficirjev, da vojak vse mora storiti, da on ima samo dolžnosti pa nikakih pravic, treba je skoraj ovreči. Vojak ima pravico, da njegovo življenje oficirji le če je res treba n. pr. v boju v nevarščino spravijo, drugače pa so častniki za naše sine, katere državi izročimo, tako odgovorni, kakor učitelji za šolarje, koje smo jim izročili. Kakor mi pazimo, da učilelji naše mladine preveč ne trudijo in ne napenjajo preveč njih moči, tako moramo tudi paziti, kakim častnikom smo naše sinove izročili. Oberst Kličič bi to tudi moral vedeti, da življenje naših vojakov ni lastnina svojevolje častnikov, ampak lastnina domovine, samo domovina sme življenje vojakov zahtevati, ne pa kakoberst ali drug častnik. Ko bi to vedel, gotovo nebi peljal pred 14 dnevi svojega polka v največji vročini po razbeljeni cesti med golimi pečinami na vojaške vaje. Od 800 mož, ki so šli na vajo, vrnilo se jih je v Polo samo 300 in ti so bili čisto zdelani. 500 jih je na potu obležalo, eden je umrl. Častniki so obersta svarili, on pa je rekel, vojak se mora učiti vročino zdržavati in morali so naprej. Olajšave, koje so nižji častniki vojakom dovolili, je prepovedal, sam pa je šel v Fasani v kopelj, da se je okrepčal. Vojakom je zapovedal, dvakrat pred njim defilirati. Brambovec, ki je umrl, imel je sijajan pogreb, a to ne da starišem sina nazaj, to ne tolaži jokajoče matere, to ne pomiri razburjenega očeta. Tako postopanje obersta treba je najostrejše obsojati, takih maršov ne sme biti, drugače bo ljudstvo na kak način se samo proti takem postopanju častnikov znalo braniti.

Čebele in procesija. Nekaj nenavadnega prigodilo se je na telovo v Stari Rognici na Češkem. Več čebelnih rojev, katere je nekako razdražil, napadlo je tako ljuto ljudi pri procesiji, da jih je 7 v omamico padlo. Mašnik rešil se je z vodo, drugi pa so se po polju razpršili. Čebele podale so se potem na dvorišče nekega kmeta, ter tam začele hudo živino in kokoši pikati. Nazadnje pomiril jih je nek čebelar.

Zdrava familija. je v Waltn-u. Starši so pred leti v visoki starosti umrli in seoaj je 9 bratov in sester, ki so stari: Janez 84, Štefan 80, Mihael 78, Andrej 74, Ana 72, Magdalena 70, Filomena 67, Jera 66, Anton 63 let. Vsi skupaj skupaj stari so 653 let. Samo Filomena se ni omožila, drugi so vsi ali oženjeni ali vdovci ali vdove.

Gospodarske in gospodinjske stvari.

Kako je ravnati s trtami, ki jih je poškodovala toča. Ker je ravnokar v nekaterih krajih toča vino-grade močno poškodovala, dajemo vinogradnikom sledeča navodila, kako je s takimi trtami ravnati. Ako toča pobije, je pred vsem treba kakih 8–10 dni počakati, da se po njej napravljena škoda v polni meri pokaže. Potem je treba trte dobro pregledati in na naslednji način z ostrim nožem obrezati: 1. Vsa močno ranjena ali zelo razkosarjena peresa je porezati. 2. Na šparonih ali napnjencih je pustiti samo one mladike, katere imajo še kaj ohrajenega grozdja na sebi, druge pa odrezati. Mladike z grozdjem se skrajšajo za toliko, kolikor je nujno potreba. Najbolje, ako ostanejo nad zadnjim grozdom še 3 do 4 peresa. Izrastle zapernice se zaščipujejo za prvim ali drugim listom. 3. One mladike, katere stoje na reznicu (palcu ali ščapu), ter imajo dati les za napravo reznic hli šparonov v prihodnjem letu, je treba posebno skrbno obrezati in ohraniti, ker je drugače tudi trgatev prihodnjega leta izgubljena. Ako so takim mladikam vršički odbiti, odrežemo le najbolj poškodovan del istih, ter gledamo, da ostane na koncu kaka zapernica (zalstnik), katera takoj naprej raste in nadomestuje trti odniti vršiček. Ostale zapernice zaščipnemo za drugim peresom, ker morajo ta peresa na mesto odbitih glavnih peres, trtni les rediti. Ako so pa te mladike tako pobite, da je le njih spodnji del ohranjen, jih moramo tako obrezati, kakor po navadi pri spomladnem obrezovanju. To je na palce (ali ščape) dveh do treh zdravih očes. Ta očesa poženejo in dajo tak les, kakor n. pr. letos na zeleno cepljene trte. Vse druge, trti nepotrebne mladike odrežemo, da gre živeč le v one, katere rabimo za prihodnje leto. Ako pa toča še toliko mladik na trti ne pusti, da bi iz njih napravili reznice ali palčke, moramo shraniti in rediti kake dve do trj mladike, katere po navadi poženejo iz starega lesa. 4. Pri vsem tem delu moramo pa skrbeti za to, da tiste mladike, ki so na trti ostale, ohranimo zdrave, ter da njih les dobro dozori. Treba je torej vezati, kmalo in večkrat proti peronospori (z galico) škropiti in meseca septembra vsako mladiko za eno tretjino skrajšati.

Poslano.*)

Sv. Jurij ob Ščavnici. „Slovenskemu gospodarju v odgovor hočem odkriti, kdo in kaki so oni nemški

Marijini brati, ki sem jih jaz hotel k Sv. Duhu spriti in katerih se naši častiti gospodje duhovniki p. Sv. Jurju tako grozno bojijo. Pa smejo se jih t. bat, takrat bo vladal drugačni red pri Sv. Du. nego sedaj.

Bralci naj sami sodijo, če nimam prav. Sv. Jurij je tako velika fara, ima 3 mašnike. Ne bi bilo krije jausko, ako bi saj vsako nedeljo en kaplan mašel bral pri Sv. Duhu? Ljudstvo mora $1\frac{1}{2}$ do 2 uri doléč k maši k Sv. Juriju hoditi, kar je težavno stareje ljudi, po zimi posebno o slabem vremenu. Nenam bi mogel en kaplan teh korakov storiti ob nedelji k Sv. Duhu, ki jih mora toliko slabih starčkov! Sv. Juriju? Gotovo si ne bi noge zlomil. Na kanci vedno kričijo, da vera peša, kako pa naj, če so sami vzrok. Prej je bila vsaj na sveti dan in ob veliki Trnovi maša pri Sv. Duhu, sedaj naš župnik Kunčnički ob velikih praznikih duhovčanom te olajšave na privoščijo.

Sedaj pa hočem tudi razodeti, zakaj Marijino bratje našega župnika tako srbi. Premislite braliči, mi Duhovčani smo bili do sedaj še vedno tako neumni, da smo davali tem častitim gospodom vsakokrat v jesen mastno zbirco.

Ob takih prilikah se pač potrudijo ti gospodje k Sv. Duhu, zadnje koče ne izpustijo, ob nedelji in praznikih nas pa ne najdejo. Cele voze polne vrednega vlečajo konji vsako jesen iz duhovskih vasij in to zrnje je celo proti postavi nafehtano, ker je s zbirca z denarjem rešena in plačana. To je ona krščanska ljubezen, o kteri naši gospodje vedno govorijo da ob času zbirce proti postavi pri nas fekteja, vse hribe, naj bojo še tako strmi, obiščejo Radi damo kaplanu, kateri bi pri nas maševal zbirco. Če pa ne dobimo pri Sv. Duhu ob nedelji in praznikih maše, tudi zbirce ne damo. Pri nas ne se ustanovi kapljanja za enega kaplana, kakor bi bilo pravično, ne so pa pri Sv. Jurju 3 mašniki; ob času zbirce pa zato polni žakelji zrnja. Zato pa tudi ne bom preje henjal, dokler ne bo red v naši farni dokler se nam duhovčanom ne bo dalo, kar nam gre. Tega mnenja pa nisem samo jaz, ampak vsi žalibog da se vsak ne upa tega tudi javno povedati.

Zavoljo notarja v Gornji Radgoni mene nikdo ne vprašal in tudi jaz v tej zadevi nikomur nisem nisem povедal, da ga ni treba. Kar je torej „Slov. Gosp.“ v tem in o meni pisal, bila je debela laž, ki si je pač dopisnik zmislil, kakor tudi, da bi jaz komaj novo šolo pa lahko storil kar hnčemo, saj je naša, posebno če nas naši duhovniki tako v nemar puščajo, da nam komaj vsaj mesec eno sv. mašo doma privoščijo.

Mislim da bodo sedaj bralci „štorko“ od Marijinih bratov razumeli in da bodo jurjovški duhovniški duhovškim farmanom bolj skrbeli za božjo službo, kakor dosedaj in ne bodo samo skrb imeli za dobro zbirco pri nas.

Valentin Matjašić.

*) Za to »Poslano« uredništvo ni odgovorno.

Pisma uredništva.

Sv. Peter pod sv. gorami. Zahtevajte na Vaši pošti, se Vam list takoj ko pride, izroči, če ne, vložili boste ga. — Sv. Vid pri Ptiju. Priobčimo prihodnjič. — Svi, katerih v tej številki nismo priobčili, pridejo gotovo prihodnjič. — Št. 7128. Naročnina plačana je do 1. junija — Matija Pink v Ameriki. Poslani dolar smo sprejeli je naročnine plačana za $1\frac{1}{2}$ leta. — Naročnike v Ameriki prosimo, da nam natanko naslov pošljemo, kakor dopise in vprašanja naj naslovijo „Štajerc“, Pettau, Štajerska, Österreich.“ — Ciglence pri Vurberku. Priobčimo prihodnjič, ker iz Vurberške okolice že imamo en dopis iz Amerike priobčimo prihodnjič.

Loterijske številke.

dne 8. julija: 77, 76, 87, 16, 9.
dne 15. julija: 56, 44, 78, 76, 67.

Kateri bolegenki rabijo z najboljšim uspehom naravno vračilo, ali Franc Jožefov grenki vrelec (Bitterquelle)? Vsi tisti, kateri so želi sluziti si svoj kruh bodisi s telesnim, bodisi z duševnim delom občutijo vsled teh naporov motenje v prebavljanju, sploh v važnih organih. Pa tudi tistim ubogim srečnim, kateri so uživali preveč mizi življenja in katerim grozi debelost se svojimi nezgodnimi dni se priporoča za njihovo zopetno zvratitev kot najboljše in edino sredstvo Franc Jožefov grenki vrelec.

Franc Jožefov

grenki vrelec (Bitterquelle) 66
najboljša grenka voda. (Rabi se ta voda tudi med drugim
plošni dunajski bolnišnici.) Zaloga pri V. Schulfink v Ptiju.

Podpisani odpre svojo

notarsko pisarno

v Mariboru

Tegetthofstrasse 14

(prej pisarna dr. Anton Reidinger.)

Karl Hanss

c. kr. notar. 301

Lepo posestvo

Ime ceste, z lepo hišo z 4 sobami, šparhert, kuhinja, 2 velike kamre, gospodarska poslopja, kuhinja za pranje odema, peč za peči, prekajevalnica, hlev za 2 konja, 15 glav živine, v hlevu cementne tla in kanal za odšedenj, 9 svinjskih hlevov, parma, kolarnica, uta za čebelarnica, uta za rože, ki se da kuriti. Poslopja so novo zidana, z opeko krita, izvrsten studenec, velik premet za zelenjavno sadosnik z izvrstnim sadjem, trte, živo nasadi; dobra polja in travniki 5 oralov, vse prisposobljeno za zidati, $\frac{1}{2}$ ure od Maribora oddaljeno, v legi. Tudi za mlekarno prisposobljeno ali drugo trgovino. Letašnjo letino se takoj proda. Cena 26.000 K. Sparava 1000 K. Kupec mora imeti za prvo plačilo 8000 K. pojasnila da Franc Podlipnik, Maribor, Thesen 42.

Vinograd — posestvo

V Majberg-u, v lepi okolici in legi, z krasnim razgledom, vsaki dan poštna zveza, malo uro od Ptuja oddaljeno, okoli 3 orale vinograda, od tega polovica že z novim nasadom, okoli 3 orale travnikov in sadunosnik z samim žlahtnim sadjem, lep mlad gozd, novi nasadi, so se 10 let davka prosti, gospodska hiša, viničarija z blevi vse zaradi bolezni in starosti sedanjega lastnika takoj za prodati. — Daljša pojasnila da 300 uredništvo „Štajerc.“

Na prodaj.

je veliko vinogradsko posestvo z velikim sadunosnikom v lepi legi, oddaljeno 1 uro hoda od Maribora. Vso posestvo meri 31 oralov (joh), in sicer je 14 oralov rodovitnega vinograda, od tega je 6 oralov z dobrim amerikanskim trsem zasajenega, 2 orala njiv, $\frac{1}{2}$ orala gozda, ostalo zemljische pa so travniki z žlahtnim sadnjem drevjem zasajeni. Na posestvu stoji lepa gospodska hiša z enim nadstropjem, zraven je hram s prešo in veliko kletjo, ne daleč proč pa še eden hram s prešo in kletjo, studenec z dobro vodo: nadalje so 4 viničarska poslopja. Vso posestvo je lepo arondirano v enej skupini ter se zaradi bolehavosti posestnika proda z 2 prešama za grozdje in eno tako za sadje, s sodi, z orodjem, 4 kravami in z letošnjo trgovijo vred po tako nizki. Več se izve pri: Gospodu Jakob Purgay v Leitersbergu, pošta Maribor.

312

Svarilo!

Marijeta Fric, posestnica v Doliču pri Sv. Urbanu blizu Ptuja, naznanja, da nične ne sme od njenega moža, Alojzija Fric, kaj kupiti ali njemu haj na up dati, ali pa denar dati ali posoditi, ker ona na noben način ne jamči za njega in tudi ni za njim plačevalka. On tudi ni posestnik nobene njane reči. 298

Na prodaj

je lepa, novozidana hiša tik glavne ceste, 10 minut od Ptuja; zraven sta 2 hleva in 2 drvarnici ter dobra zemlja. Hiša ima stanovanje za dvojne najemnike. Od takoj nizke kupne cene lahko poslovica na posestvu vknjižena ostane in se polagoma izplača. Več pove Nikola Petrovič, posestnik Wudina štev. 61 pri Ptiju. 299

Magaciner,

nemškega in slovenskega jezika zmožen, kateri je bil uslužben že delj časa v trgovini z mešanim blagom, se 1. septembra sprejme službo. Prednost imajo magacinerji iz dežele. Panudbe v katerih se naj navede tudi koliko se zahteva plačila, naj se pošljejo na Josef Ornig, pekarija in trgovina z soljoj in z moko (melo) v Ptiju. 303

Dobro plačilo!

Podpisani potrebujem 40—50 dobrih delavcev, delo dam na akord, tudi vozenje vagonov. Dela je za 4—5 mesecev. Anton Werenig pri Električni luči v Kapfenbergu (Zgornjo Štajersko). 308

Mlad kovač

želi se ustanoviti ali oženiti z žensko, ki bi imele nekaj premoženja. Želi tudi kako kovačijo v najem vzeti. Več pove „Štajerc.“ 305

Nadmlinar

(Obermüller)

ki se dobro z mlinarstvom razume in katero je zanesljiv se takoj sprejme. Kje, pove „Štajerc“ pod „mali umetni mlin“. 302

Urar

oddar zaradi bolezni svojo obrt in trgovino. Brez konkurenca, gotovo dober obstanek. Daljša pojasnila da „Štajerc“. 310

Viničar ali majer

kateri je dobro učen in se dobro razume pri amerikanskih goricah in tudi pri živini, 2 dodrini spričevali in 3 delavnimi močmi išče službo. Naslov pove upravnosti „Štajerc“. 311

Pridni viničarji,

posebno taki, ki imajo več za delo sposobnih ljudi se s 1. novembrom t. l. ali s 1. februarjem prihodnjega leta pod zelo ugodnimi pogoji sprejmejo. Pozvadbi ali ponudbe sprejema VIIHELM BLANKE v Ptiji. 304

Lepo posestvo

dobra idoča krčma! hiša lepo zidana z opeko krita, gospodarska poslovja, 7 oralov zemlje, $\frac{1}{2}$ ure od Ptuja oddaljeno se takoj po ceni proda. Daljša pojasnila da upravnosti „Štajerc“. 309

Malo posestvo

na Zgornjem Hajdinu tik glavne ceste, oddaljeno kakih 5 minut od farne cerkve se takoj pod ugodnimi pogoji proda. Na posestvu stoji hiša s vsemi gospodarskimi shrambami. K posestvu spada tudi lep vrt. Okoli hiše so nasajene vinske trte. Posestvo je primerno za kakega rokodelca, pogoji prodaje so tako ugodni. Več pove Antonija Mekličar, na Zgornjem Hajdinu štev. 43. 307

„ŠTAJERC“

„Štajerc“ je list, ki ima glavni moter, braniti spodnještaj, kmete pred iskorisčenjem od strani kmečkih sovražnikov.

„Štajerc“ hoče mir med soseckima na rodoma, katera sta primorana, skupaj živeti in katera sta odvisna en od ovega.

„Štajerc“ rádovoljno odgovarja svojim naročnikom na vsako vprašanje bodisi v gospodarskih, v tožbenih, davčnih zadevah, sploh o vsaki stvari, katera je kmetu in trgovcu na deželi potrebna. Za pismo se mora priložiti znamka za 10 vinarjev.

„Štajerc“ sprejema rádovoljno dopise od svojih naročnikov, žeče, s tem ne rednosti, katere škodujejo kmetu, odstraniti.

„Štajerc“ prinaša vsakovrstne novice iz Spodnjega Štajerja, pa tudi iz drugih dežel.

„Štajerc“ izhaja na leto 26 krat in ne velja več kakor 2 kroni za celo leto in se lahko naroči vsaki dan.

„Štajerc“ priobči oznanila po nizki ceni. Oznanila sama pa priobčena v tem listu, imajo veliki vspeh. Na enkratno oznanilo je dobil pred kratkim neki gospodar 76 dopisov, tičočih se razglašene stvari. Stevilo „Štajerčevih“ naročnikov vedno raste, kmetje, obrtniki, delavci, trgovci, naročajte „Štajerca“, pošiljajte mu vaša oznanila. Sedaj se tiska uže v 15 tisoč iztisih.

Naprednjaki, skrbite za razširjanje tega lista, tako, da bode kmalu postal **tednik**.

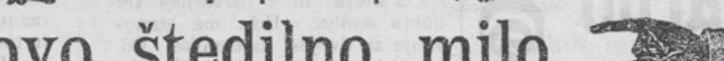
Upravnštvo in uredništvo se bode od sihmal se bolj potrudilo, po svoji moči vsaki želji naročnikov ustreči, treba pa je, da se te želje pismeno ali ustmeno naznanijo.

Naprednjaki, zahtevajte v vsaki gostilni vaš list, zahtevajte „Štajerc“.

Zahtevajte pri nakupu

Varstvena znamka.

Schichtovo štedilno milo z znamko „jelen.“

Dobiva se povsed!

Ono je zajamčeno čisto in brez škodljive primeši. Pere izvrstno.

Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno, perilo neškodljivo milo, naj pazi dobro, da do imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN.“

292

Pravo domače platno

za rjuhe in perilo priporočava po sledečih cenah:

Cela sešita (rjuha) za posteljo 2 ali $2\frac{1}{4}$ metra dolga, velja samo 1 gld., oziroma 1 gold. 20 kr. — Najfinejša sešita rjuha iz tenkega domačega platna 2 m dolga, velja samo 1 gld. 50 kr.

To domače platno se tudi prodaja na metre in sicer velja, čeprav je platno 160 cm široko, meter samo 75 krajcarjev. — Domače platno za „štrozoke“ velja meter 20 ali 25 kr., za obleko meter 28 do 35 kr. Vzorci (muštre) se tudi vpošljijo pa zahtevo.

Brata Slawitsch 265
trgovca v Ptiju, Florianski trg.

Kovačnica

v Pristovi. na ugodnem prostoru, dobro vpeljana, na okrajni cesti Poljčane-Brežice, se v najem da. Pojasnila da Eduard Suppanz v Pristovi. 272

Popolno prepričanje

da sta lekarnarja

Thierryja balzam in centifoliko mazilo

nedosežno uspešno sredstvo za vse notranje bolezni influenco, katar, krč in vnetje vseh vrst, telesno obost, vrotenje prebave, za rane, bule in poškodbe. naročbi balzama ali pa na željo posebej se poslužiti stonj kružic s tisoč originalnih zahvalnih pišem domači svetovalec 12 majhnih ali 6 dvojnatih steklenih balzama 5 K, 60 majhnih ali 30 dvojnatih steklenih 15 K. — 2 lončka centifolijskega mazila 3'60 K fra z zabočkom.

Naslov: lekarnar A. Thierry v Pregradi pri Rogatcu. Ponarejalec naredb bom sodno zasledoval.

2000

lepih škafov za vodo, z železniimi obroči. po 72—80 vinarjev proda Alois Walland v Oplotnici. 267

Dobra jabolčnica

od 56 litrov naprej, liter po vinarjev je za dobiti pri gosp. Ljudmila Fürst, Ptuj.

Franz Kaiser, Ptuj,

veleposestnik vinogradov, trgovec z vinom in žganjarnica.

Priporočam mojo bogato zalogo vsakovrstnega žganja, kakor tropinovec, slivovko, droženko, brinjovec in vsakovrstno rosoglijlo.

Pri moji novi žganjarnici v hramu tik moje prodajalnice žganja lahko postavijo cenjeni odjemalci svoje voze. Ako se primeroma dovolj veliko kupi, sem pripravljen, povrniti tudi stroške mitnice (maute).

Pismena naročila se vestno in točno izvršujejo.

Vzorci (muštri) so vsak čas na razpolago.

227

Kdor potrebuje vino, temu priporočam mojo bogato zalogo vsakovrstnih vin.

Roedl-nova

tinta

iz kemične tovarne

PRAGA VII

Sternberg ulica št. 574

je najboljša.

Povsed za dobiti.

231

Veliko presenečenje!

Nikdar v življenu ni več take priložnosti

33

500 komadov za 1 gld. 95 kr. Ena krasno pozlačena precisa ura, katera točno teče in za katero se 3 leta jamči, z jako primerno verižico, ena moderna židana kravata za gospode, 3 jako fini žepni robovi, en prstan za gospode z imit. žlahtnim kamenom, 1 krasen mošnjiček, 1 jako fino žepno zrcalo, 1 par manšetnih gumbov, 3 gumbi za srajco, (3%, dubla-zlat) z patentiranim zaklepom, 1 jako fini tintnik iz nikelna, 1 fini album z 36 najlepšimi slikami, 1 eleg. broša za dame (novost), 1 par bouton s simili-brilantom, 5 različnih smešnih reči za stare in mlade, 20 različnih reči za korešpondeenco in še 400 drugih različnih stvari, katere se rabijo pri hiši in so za vsakogar potrebne. Vse to se pošlje z uro vred, katera je sama tega denarja vredna, za samo 1 gld. 95 kr. Razpoližila se proti poštnemu povzetju ali če se denar pošlje naprej.

Dunajska centralna razpošiljalnica P. Lust, Krakow (Krakau) Nr. 41. NB. Za neugajajoče se denar vrne.

Ženitbena ponudba.

Ozeniti se hoče 30 letni fant, ki bo prevzel majhno posestvo, z krčmo in tabak-trafiko. Isče deklico ali vdovo (taka z 1 otrokom je ni izključena), prednost kmečka hči, z najmanj 3000—4000 K. Vesča mora biti nemškega in slovenskega jezika, ter se dobro razumeti z gospodarstvom. Več pove upravnštvo „Stajerca.“ 289

Učenec

281

se takoj sprejme v trgovino z mešanim blagom pri g. Francu Petzschuh, Celje.

Suhe gobe!! 210
kupuje Amalija Šmyra, Dunaj, XVII. Elterleinplatz 7.

Potem sladkor, moko itd.

Kupuje po najvišjih cenah jajca, maslo, vsakovrstne deželne pridelke itd.

Na prodaj ima tudi 40 štartinjakov dobrega poljčanskega vina.

228

je bolezni,
telesno sla-
skodbe. Pri-
e pošlje za-
n pismem kot
ih steklenic
h steklenic
o R frako
rejalce pre-

lčnica
liter po 18
pri gospoj
296

XXXX

Hranilnica (Sparkassa) vlad. državnega mesta

Vstanovljena
leta
1862.

Čekovnemu ra-
čunu št. 808051
pri c. kr. poš-
tno-hranilničnem
uradu.

Mestni de-
narni zavod.

Giro konto pri
podružnici avst.
ogersk. banke
v Gradeu.

Uradne ure
za poslovanje s
strankami ob de-
lavnikih od
8—12 ure.

Občenje z
avst. ogersko
banko.

priporoča se glede vsa-
kega med hranilnične zadeve spada-
jočega posredovanja, istotako tudi za posredo-
vanje vsakoršnega posla z avst. ogersk. banko.
Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno
vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Ptu

Prve
danja
— Iz

Red

Najodl.

11

Mestna hranilnica (sparkasa) v Ormožu

387

uraduje vsako sredo in soboto od 8 do 12 ure pred-
poldan. Pojasnila se dajo vsaki čas brezplačno.
Vloge se sprejemajo vsaki dan. Vloge se obrestujejo
polmesečno, toraj od 1. oziroma 16. dneva vsakega
meseca, v katerem se je denar vložil in do 15. ozi-
roma zadnjega dneva meseca, v katerem se je denar
vzdignil.

Obresti se dne 30. junija in dne 31. decembra
vsakega leta pripšejo h kapitalu. Vložitelju radi tega
pripisa ni treba priti v urad.

Rentni davek plača hranilnica (sparkasa) sama.

Hranilnica (sparkasa) se nadzoruje
od države in je tudi ud zveze štajerskih
hranilnic in podvržena reviziji te zveze.

Ravnateljstvo

2222222222222222 Hranilnica (sparkasa) mestne občine Celje

Celjska občinska hranilnica nahaja se v lasti
poslopju, Ringstrasse št. 18.

Vloge se obrestujejo z 4%; rentni davek pa
hranilnica sama. Stanje hranilničnih vlog znaša
koncem leta 1904 K 11,842.642.40.

Hipotekarna posojila obrestuje z 5%, posojila
menice z 5½% in zastavna posojila z 5%.

Hranilnica daje tudi v najem predale želez-
omar, kateré najemec in hranilnica zakleneta,
shranhenje vrednostih efektov; prevzame pa tudi
zaklenjena hranila.

Podružnica in giro konto avstr. ogersk. banke

Kreditno in založno društvo hranilnice (sparkasa)
mestne občine Celje daje posojila na mestno
5½%.

Za poslovanje so ob vseh delavnikih uradne
od 9—12 dopoldne določene.

Ravnateljstvo

Styria-Ha
mit Pa

Ze

120 kron.
kupcem in

Na zahtevu

Styria-bicil

na Av

Ti bicikeln
trepožno izd

potrditi. E

brikati za

V zalog

in tudi

183

Brat

Naročila na

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

ne vrste gardbrodi. — **Naravnost brez prekla-**
nja v New York in v Filadelfijo. — **Dobra hrana.**
Izborna oprav na ladiji. — **Nizke vožne cene.**

Pojasnila daje:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaji

ali

Franc Dolenc, konc. agent
v Ljubljani, Knlodvorske ulice štev. 41.

537

Somatose

229

mesna beljakovina

ljodličnejše, tek zbujajoče in živce oživljajoče kre-
pilno sredstvo.

Dobiva se v lekarnah in drogerijah.

Styria- biciklne

novi modeli 1905.

Cene za gotov denar:

Styria-bicikelni močni
(Strassenrad) po K 150—,

Styria-bicikelni, najfinejši
(Strassenrad) po K 180—200

Styria-bicikelni (Halbrenn-
Maschine po K 240,

Styria-bicikelni (Luxus-Herrenrad und Strassenrenner
eleznihit Patent-Styria-Doppelglockenlager po K 300—).
eta, za Že rabljene tudi še prav dobre bicikelne prodajava po 80, 100 do
udi ne k. Na obroke (rate) podugodnimi pogoji prodajava samo zanesljivim
tahtevanje se vsakomur, ki misli bicikel kupiti, pošlje cenik zastonj.
bicikelni so dandanašnji najmenitnejši fabrikati. Največja tovarna
na Avstrijskem izdeluje te bicikelne kakor tudi posamezne dele.
bicikelni se smejo s zaupanjem kupiti, ker so izvanredno fino, toda
do izdelan, kar zamore vsakdo, ki si je ta fabrikat omisil (kupil),
Blago je garantirano dobro in se ne sme z manje vrednimi fa-
nati zamenjati. Cene so tako nizko nastavljene in se toraj Styria bi-
cikelni vsakomur priporočajo.

alogi imava tudi vse posamezne dele bicikelnov
251 tudi Reithoferjeve zračne cevi (Luftschläuche und
Laufmäntel).

rata Slawitsch, zastopnika za okraje Ptuj,
Ormož in Rogatec.

nia naj se pošlje zastopnikoma, ker fabrika posameznih koles ne
razpoložja.

Najbolj po ceni in z največjim dobičkom se kupi usnje (Leder)
pri krznanju (Gerber) in usnjarju

H. BAUMANN v Konjicah. (Gonobitz).

Tam dobi vsak kupovalec jako dobre, po starem sistemu izde-
lane podplate, kakor tudi izvrstne, trpežne oglavi (Oberleder). Od istega se sprejema tudi vsakovrstno surovo usnje v izde-
vanju in se izdela tudi na najcenejši in najsolidnejši način.
Čevljarjem, kateri obiskujejo sejma, se priporoča vsakovrstno
progasto (genärbt) in gladko usnje, posebno oglavi, kakor tudi
izvrstni odpadki od podplatov.

Samo majhen poskus zadostuje, da se prepriča kupec o izvrstni
kakovosti blaga.

Ravnotam se kupuje tudi po dnevnih cenah vsakovrstno surovo
usnje, to je vsakovrstne kože, kakor goveje, telečeje, ovčje,
svinjske in pesje in sicer suhe ali pa tudi sveže (frišne).
Kupuje se tudi smrekova škorja cela ali pa zdrobljena, nadalje
ježica (Knopper) in sicer v vsaki množini in za najvišje gotovo
plačilo.

92

Lovske puške

vseh sistemov, znani najboljši izdelki, najvestnejše pre-
skušene, priporoča

Peter Wernig

ces kr. dvorni puškar v Borovljah na Koroškem
(Ferlach, Kärnten).

Ceniki se dopošljejo zastonj in poštnine prosto.

|| Prosim, poskusite || Vsakovrstno prekajeno (zelhano)
meso, najfinejše klobase,
vedno sveže (frišno) blago, priporoča po naj-
zji ceni

J. Luttenberger,

mesar v Ptaju.

Zunanja naročila odpravijo se
vestno in hitro!

345

Oznanilo.

295

Na Cesar Franc Jožefovi gimnaziji v Ptiju odprla se bo začetkom šolskega leta 1905/06 pripravnica za gimnazijo, katera ima namen, učence vsaj toliko v znanju podučiti, kolikor se od njih pri sprejemu skušnji v prvi razred srodnje šole zahteva.

Kateri hoče biti sprejet, mora biti 9 let star ali bo še v letu sprejema 9.

Za sprejem nič ni za plačati, kakor tudi ni za učila.

Za vsakega pol leta treba je plačati 20 kron šolnine. Od tega plačila oproste so tudi lahko revni in pridni učenci in sicer po določbah, kakor veljajo glede oprostitev šolnine v gimnaziji.

Daljša pojasnila da ravnateljstvo.

GRADEC, dne 13. junija 1905.

Od deželnega odbora štajerskega,

Sodar

se takoj sprejme na grajsčini Negau. Taki, ki razun sodarstva tudi dela v vinogradu razumejo in so oženjeni imajo prednost. Daljša pojasnila daje oskrbništvo grajsčine Negau pri Radgoni.

Meščanska parna žaga.

Na novem lentrnem trgu (Lendplatz) v Ptiju zraven klalnice in plinarske hiše pestavljena je nova parna žaga vsakemu v porabo.

Vsakemu se les hodi itd. po zahtevi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spahati i. t. d.

58

Sadje iz juga	Zaloga piva iz Šteinfelda. Vsakovrstne mirenalne vode.	Riž, moka, sladkor, kava
Barve, lake, firs i. t. d. Klajno apno.	Vsakovrstna semena, za katera se jamči, da se bodoje izklila, kakor semena za zelenjavko, za cvetljice, vsakovrstna vrtna semena, semena za polje in travnike priporoča po najnižjih cenah JOS. KASIMIR zaloge specerijskega materialnega blagajn semen v Ptiju zraven „Štajerca.“ Ravnoram se kupujejo tudi sveža (frišna) jajca, surovo maslo (puter), sir, vrhje, sploh vsakovrstni deželni pridelki in se plačujejo za nje najvišje dnevne cene.	Bučno in laško olje Deber vinski jehn in esence za izdelovanje jehna.
Čaj (tee) rum	Portland-cement, ter karbolinejum, rafija, gumi, vitriol, žveplo	Milo, sveče, soda

V ptujskem mestnem soparno kopališču

se dobijo odsihmal kopele s hlaponom po sledečih jaka znižanih cenah. Vsak navaden dan ob I. uru popoldan in vsako nedeljo in vsak praznik ob 1/2 II. uru predpoldan za 60 vin. (30 krajarjev).

376

Vodstvo ptujskega mestnega kopališča. (Pettauer Badeanstalt).

Živinski sejmi v Mariboru

V Mariboru se vršita na v nalač za to od nem prostoru (Melling) vsaki mesec po dva živinska sejma.

Prvi vsako drugo sredo i drugi vsako četrto sredo

v mesecu. Prodajalci in kupci se vabijo k obisku teh sejmov.

Oblastno dovoljena pisarn

193 za vojaške zadeve (Albin Schanil)

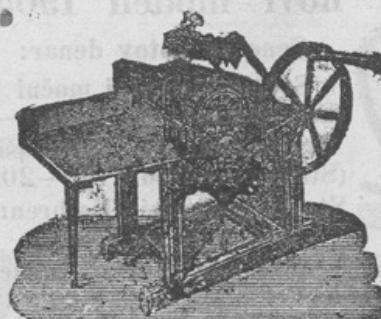
„le na Dunaju“ XVII., Hauptstrasse 67. zvedenske pojasnila in svetovanja v vseh vojaških zadevah k naboru zvezanih, akti služečih rezervnih častnikov in moštva. Vložba vseh vojno postavljajočih vlog, namestevanje vojaških godev, sprejem v vojsko, odgojevalne zavode itd. — Prospekt zastonj in poštne p

Gospodinjo

iščeta 2 gospoda. Ta mora dobro kuhati in hrano delo opravljati znati (perila ji ni treba prati). Stroški ženske, katere so že služile kot gospodinje in večše tudi nemškega jezika, imajo prednost. Vzpostavljanja naj se naslovijo Steinbrenner Negau pri Radgoni.

Tovarna za poljedelske stroje

C. Prosch-a v Celovcu

priporoča

izboljšane

vitále (Göpfl mlatilnic)

z najnovejšimi tehnologijami (lagerji), lahko tekmujeta

Dalje stroje za razno delati, trijerje in mlíne za šrot. Kupcu se postavi vsak stroj na njegovo železnično postajo v prostu. Prodaja se tudi na obroke. Ceniki se pošiljajo poštne p

zastonj.

Vozičke za otrok

v katerih lahko otrok sedi, pa tudi tako, da ima vedno v zalogi in priporoča

Brata Slawitsch v Ptiju

Cena: 12, 16, 20, 80, 36 do 40

Vozički so lično in močno izdelani, cena pa je tako nizka. Pismenim naročilam se točno